

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra:anglistika
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
21.5.2007

Diplomant: Leona Masnicová

Aprobace: AJ-ŠJ/ZŠ

~~Recenzent*)~~
Vedoucí*) diplomové práce
PhDr.Vladislav Smolka

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Rozštěpená a pseudorozštěpená konstrukce v současné angličtině (téma)

Autorka česky psané práce si zvolila jako téma dvě specifické anglické konstrukce, tzv. cleft-sentence a pseudo-cleft sentence, které umožňují příznakovým způsobem zdůraznit určitý větný člen. Zkoumá jejich charakteristické rysy na základě odborné literatury i na základě jejich výskytu v autentických textech různých žánrů (beletrie, žurnalistika a odborný styl) a snaží se postihnout způsoby, jakými jsou tyto konstrukce překládány do češtiny.

Úvodní část práce pojednává o souvislostech vytýkáci a pseudovytýkáci konstrukce a aktuálního členění větného, ve druhé části je poté podána charakteristika obou struktur a rozbor vztahu k formálně podobným syntaktickým strukturám. Třetí část diplomové práce se zabývá klasifikací vytýkáci a pseudovytýkáci konstrukcí na dílčí podtypy, a to jednak podle druhu vytčeného členu, jednak podle informační zátíženosti jednotlivých složek. V závěru této části se objevuje srovnání uvedených anglických struktur s jejich překlady do češtiny a komentář k vhodnosti či nevhodnosti zvoleného překladového postupu. Závěrečná čtvrtá část poté mapuje distribuci zkoumaných struktur v jednotlivých zdrojích excerpce, s odkazem na rozsah excerpovaného textu. V samotném závěru je v příloze uveden seznam zkoumaných struktur s odkazem na jejich zdroj a stránku.

Práce je podložena relevantní, byť nepříliš rozsáhlou, odbornou literaturou zahrnující jak současné základní obecné anglické gramatiky, tak dílčí studie věnované tomuto specifickému tématu. V textu se ovšem objevují odkazy na další zdroje, které nejsou obsaženy v závěrečné bibliografii, jako Firbas (1966), str. 6, Jespersen, Gundel na str. 7, Prince (1978) na str. 8. Lze předpokládat, že tyto odkazy jsou citovány sekundárně z jiných odborných publikací, což ovšem mělo být explicitně uvedeno. Na str. 9 se v předposledním odstavci objevuje citace naznačená užitím uvozovek, aniž je patrné, odkud pochází. Nejistý je původ některých příkladových vět, např. 34 a 35, str. 21. Následně se sice odkazuje na Duškovou (1999: 328), odtud ovšem tyto příklady nepocházejí.

Zpracovávaná tematika je náročná, protože v některých případech je velice obtížné posoudit, zda zkoumané konkrétní struktury fungují jako vytýkáci či pseudovytýkáci konstrukce, nebo zda je třeba posuzovat je jako formálně totožné, avšak funkčně odlišné syntaktické útvary (některých problémů tohoto typu si je autorka vědoma a upozorňuje na ně). Neméně obtížné je v některých případech posoudit rozložení relativní výpovědní dynamičnosti a tedy informační strukturu těchto útvarů, na níž je ovšem závislá klasifikace zkoumaných jevů do dílčích subkategorií. Není například zcela zřejmé, čím se odlišují případy typu II (tedy struktury s vytčeným tematickým prvkem) a tzv. nepravé vytýkáci konstrukce, kde je rovněž réma ve vedlejší větě za sponovým

slovesem, zatímco vytčený prvek je tematický.

Vytýkací i pseudovytýkací konstrukce jsou posuzovány společně, ačkoliv, jak uvádí sama autorka diplomové práce, např. v pojetí Duškové mezi nimi existují vedle podobností i významné rozdíly. Občas se v práci objevují nepřesné či nejasné formulace:

Quirk (1985) považuje PVK za jiný prostředek, čím, jako vlastní VK, konstrukce může určit členitost... (str. 19).

U příkladu (37, str. 21) *drifting* patrně není rématem, protože se dvakrát objevuje v bezprostředně předcházejícím kontextu.

Co je míněno formulací (str. 30): *... je téměř nemožné při použití tohoto slovesa vytknout cokoliv jiného než minulý čas, tj. toho, co již uplynulo.*

Příklad (Angel 190), str. 32 a jinde, spíše působí jako vztažná věta adjektivní než vytýkací konstrukce.

Weak and fearful v příkladu DaVinci 236, str. 35 je Cs ke slovesu *appear*.

Příklad Jigsaw 158 (str. 42 i jinde) je spíše než příkladem vytýkací konstrukce obsahovou větou přívlastkovou (appositive clause v terminologii Quirka et al. 1985), nebo nejpravděpodobněji extraponovanou větou podmětou.

V příkladu Jigsaw 150, str. 57, je podle mého názoru substantivum *idea* kontextově zapojené v tom smyslu, že je třeba interpretovat ho elipticky ve vztahu k předchozímu kontextu, tedy: *the idea (how you could arrest ... a villain...)*. To také zdůvodňuje, proč je překlad zvolený překladatelem do češtiny nevhodný, na což autorka diplomové práce správně upozorňuje na str. 70, kde ovšem uvádí příklad jako Jigsaw 160 (podle stránkování českého překladu).

Přes uvedené dílčí nedostatky je diplomová práce přínosná, a to vzhledem k náročnosti tématu i z hlediska širší excerpované literatury. Dobrý dojem ovšem bohužel značně kazí pasáže práce psané v angličtině, tedy anotace a závěrečné shrnutí, kde se vyskytují jazykové chyby nejružnějších úrovní, od překlepů a chybného pravopisu (občas i v uváděných příkladech), přes nevhodně volené termíny, až po problematické syntaktické struktury, str. 88-90; uvedené příklady jsou pouze ilustrativní:

All he had to do was pull a level = lever (str. 23).

on the base = on the basis

which limitations refer to using of both constructions = what limitations apply to the use of both constructions

„unreal cleft sentences“ = “non-genuine cleft sentences“

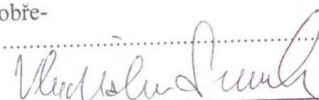
rhematizators = rhematizers

low occurrence of clefts in technical texts is supposed = expected/expectable

Z těchto důvodů doporučuji hodnotit práci celkově **velmi dobře**.

-velmi dobře-

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucího diplomové práce

21.5.

V Českých Budějovicích dne 2007.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------